

Infobrochure voor studenten

Neonatologie

Straat 5

Inhoudsopgave

Inhoud

Waarom deze brochure?	4
Gegevens van de afdeling.....	5
Grondplan.....	6
Profiel van de afdeling.....	7
Veel voorkomende pathologieën.....	7
Behandelingen	7
Onderzoeken.....	8
Kernmerk van patiëntengroep / profiel	8
Verpleegactiviteiten.....	9
Woordverklaring & gebruikte afkortingen.....	11
ORGANISATIE VAN DE AFDELING	12
Dagschema.....	12
Vroegdienst	12
Laatdienst	12
Dagdienst.....	12
Nachtdienst	13
Diensturen verpleegkundige.....	13
Diensturen studenten	13
Infosessie voor zwangere vrouwen.....	14
Kompaz	14
Wij wensen je een zeer aangename en leerrijke stage!	15
Werkpostfiche – risicoanalyse van de afdeling.....	16

Welkom voor je stage in AZ Sint-Lucas!

Waarom deze brochure?

- We willen je zo goed mogelijk informeren zodat je stage optimaal kan verlopen.
- Je vindt in deze brochure veel informatie over de afdeling en de leerkansen die er zijn.
- AZ St-Lucas kan jou heel wat mogelijkheden bieden. Met 825 bedden, meer dan 2300 medewerkers en zo'n 70.000 opnames per jaar behoren we tot één van de grootste ziekenhuizen van Vlaanderen.
- Neem zeker de specifieke info voor studenten [op onze website](#) door! Daar vind je heel wat leermomenten terug. Grijp deze kansen dan ook met beide handen, dus vraag gerust om eens een onderzoek bij te mogen wonen, een techniek uit te voeren... Jouw interesse en enthousiasme spelen alleen maar in je voordeel!

Heb je nog vragen na het lezen van deze brochure? Stel ze gerust aan je mentor, dienstverantwoordelijke of de begeleidingsverpleegkundige.

We wensen je alvast een fijne en zeer leerrijke stage toe.

Christine Van der Hoogerstraete

Els Vanblaere

Inge Neiryndck

Directeur personeel en organisatie

Verpleegkundig en paramedisch directeur

Begeleidingsverpleegkundige

Gegevens van de afdeling

De verpleegafdeling Neonatologie

Vind je op straat 5

Beschikt over 15 posities

is een niet-intensieve neonatologie met een opnamecapaciteit van maximum 15 neonaten. Op jaarbasis hebben we meer dan 300 opnames. Dit is 13% van het aantal bevallingen op jaarbasis.

De meest voorkomende patiëntjes op de afdeling zijn:

- Prematuren vanaf 32 weken tem 36 weken
- Dysmaturen met een gewicht van minder dan 2,3 kg
- Zieke kinderen vb voor IV antibioticatherapie
- Pasgeborenen met adaptatieproblemen na traumatische bevalling
- Kinderen met congenitale aandoeningen
- Adoptie
- Terugtransfer van een intensieve neonatologie
- nasale CPAP: neonaten die moeten beademd worden, worden door de pediater doorverwezen naar het UZ in Gent

Je kan deze afdeling **contacteren** via:

- ☎ 09/224.50.06
- E-mail : verloskwartierneonatologie@azstlucas.be

Volgende **artsen** zijn er werkzaam:

- Pediaters....

zie ook op website www.azstlucas.be → zorgaanbod → medisch aanbod

Het **team van de afdeling** bestaat uit:

- dienstverantwoordelijke:

Anne Van den Berghe

Dienstverantwoordelijke

anne.vandenbergh@azstlucas.be

- Stagementor: Myriam Lamoot
- Kinderverpleegkundigen & vroedvrouwen
- Logistieke assistenten
- schoonmaak

Heel **dit team** helpen je uiteraard graag met al je praktische vragen!

Grondplan

Stratenplan Sint-Lucas

Versie 24 juni 2020

Profiel van de afdeling

Veel voorkomende pathologieën

- Prematuren met onrijpheid van de longen -> ademhalingsmoeilijkheden
- Hartafwijkingen
- Hersenbloedingen
- Darmafwijkingen
- Chromosoomafwijkingen
- zwangerschapsduur van minder dan 32 weken
 - o NEC
 - o Malabsorptiestoornissen
 - o Ademhalingsmoeilijkheden
 - Tirage
 - Tachypnoe
- Zwaar zieke baby's
 - o Sepsis
 - o Cardiopathie
- Ernstige transit-stoornissen
 - o zieke van Hirschsprung
- Schildklierlijden en phenylketonurie
- Infecties
- Ernstige anemie van de neonat
- Hypoglycemie

Behandelingen

- Fotherapie
- Zuurstoftherapie: steeds op advies van de pediater naargelang de saturatiewaarden en andere vitale functies (ademhaling).
- Toedieningsmogelijkheden:
 - o zuurstof in incubator
 - o zuurstof met positieve druk via nasale CPAP
- TPN = totale parenterale nutritie
- Antibioticatherapie
 - o preventief naargelang de laboresultaten gedurende een drietal dagen (bijvoorbeeld na meer dan 24 uur gebroken vliezen)
 - o bij positieve infectieparameters (gestegen CRP) gedurende 7 dagen intraveneus (bij positieve GBS en meconiumaspiratie)
- werkwijze: IV, IM, per os

- de dosis wordt bepaald door de pediater naargelang de leeftijd en het gewicht van het kind en naargelang de frequentie per dag
- aandachtspunten
 - **Aandacht bij het omrekenen:** Kijken naar de concentratie en de inhoud van de ampullen. De hoeveelheid waarmee de antibiotica wordt opgelost zo klein mogelijk houden bij intramusculaire inspuitingen.
 - **Aandacht bij de toediening** Snelheid IV (ev. met pycpomp)
- Bloedtransfusies
- Andere intraveneuze behandelingen zoals SOPP, sandoglobulines e.a.
- Glucose 10% bijgeven of caloreen in de voeding -> 3 gr. Op 60 ml glucose 5%

Onderzoeken

- Bloedafnames
 - perifere bloedafname
 - capillaire pH
 - dextrosticks
- Radiologiet
 - horax
 - abdomen
 - skelet
- Echografie
 - hersenen
 - nieren
 - abdomen
 - ...
- EKG en EEG
- Lumbale punctie
- PKU
- Glycemie bepalen via hielprik

Kenmerk van patiëntengroep / profiel

- Prematuren en kindjes ter observatie
- Adaptatieproblemen
- traumatische geboorte
- infectieuze parameters
- ...

Verpleegactiviteiten

- Basiszorgen
 - voeding geven: per os of via de maagsonde
 - hygiëne:
 - babybadje + navelverzorging
 - verzorging in de incubator (mustelabadje)
 - stuitverzorging na verpampere
 - positionering van de neonaat: comfortverpleging of nesting (NIDCAP)
 - knuffelen, troosten
 - skin to skin, kangoeroeën aanmoedigen
- Behandelingen
 - Ademhalingsstelsel
 - Aspireren
 - zuurstof toedienen in incubator, met oxyhood, O2 masker, neusbil
 - verzorging van een baby met nasale CPAP
 - ambubeademing eventueel met babylog
 - toediening van medicatie bijvoorbeeld coffeïnecitraat, puffers
 - Spijverteringsstelsel plaatsen van een maagsonde
 - Retentiebepaling
 - toedienen van sondevoeding
 - assistentie bij borstvoeding
 - maagspoeling
 - observatie stoelgang: frequentie, aspect,...
 - Urogenitaal stelsel
 - nemen van een urinestaal
 - vochtbalans – urinedebiet door middel van pampers wegen
 - observatie aspect urine
 - Huid en zintuigen
 - verzorgen van een droge huid met amandelolie
 - pupilreactie en reflexreactie observeren
 - reactie op tactiele prikkels
 - Metabolisme
 - prikken van glycemie, pH en PKU
 - assistentie bij PBO
 - Medicamenteuze toedieningen
 - per os: o.a vitamines, spoorelementen, mineralen
 - IM: vaccins, antibiotica, diuretica

- IV: TPN, Konakion, antibiotica, immunoglobulines
- Intra – oculair
- Observatie van de baby

Zeer belangrijk aangezien dit bijdraagt tot het stellen van een diagnose.

- Vitale functies
 - Hartfrequentie
 - Ademhalingsfrequentie
 - Zuurstofsaturatie
 - bloeddruk op vraag van de arts
 - observatie ademhalingsinspanning: tirage, kreunen, neusvleugelen
- Thermoregulatie
 - de premature baby heeft een groot risico op warmteverlies voornamelijk door evaporatie (verdamping)
 - per shift wordt minimum 1 x de temperatuur gemeten axillair
 - naargelang de temperatuur wordt de incubator aangepast, de baby aangekleed en op advies van de arts de incubator bevochtigen
 - thermoregulatie is zeer belangrijk; onderkoeling is de oorzaak van veel problemen!
- Kleur van de baby
 - vooral een verandering in kleur is een alarmsignaal
 - roze, wit, cyanotisch, gemarmerd of icterisch
- Tonus
 - hypo – of hypertonie
 - spasticiteit
- Gedrag van de baby
 - Reflexen
 - Prikkelbaarheid
 - reactie op licht of geluid
 - tekenen van pijn?
- Voedingsgedrag / spijsvertering
 - hoe verloopt de coördinatie tussen zuigen slikken en ademhaling?
 - Reflux
 - tekenen van NEC
- Ouderparticipatie

Het doel hiervan is de ouders vertrouwd maken met hun baby en de band tussen ouders en kind versterken.

De ouders dienen zo vlug mogelijk betrokken te worden bij de zorg van hun baby. De ouders worden aangespoord tot bezoek, knuffelen en kangeroeën, voeding, zorg (verversen, badje,...)

De begeleiding naar ontslag toe bestaat eruit dat we hen nuttige tips meegeven en hen het gevoel geven dat ze met hun vragen steeds op neonatologie terecht kunnen, ook 's nachts.

Woordverklaring & gebruikte afkortingen

Aganglionose	afwezigheid van ganglioncellen
NEC	necrotiserende enterocolitis
Phenylketonurie	is een autosomaal recessieve aandoening waarbij het enzym phenylalaninehydroxylase congenitaal afwezig is waardoor phenylalanine niet kan omgezet worden in thyrosine welke zorgt voor de productie van melanine (nodig voor het pigment).
PKU	<p>Dit onderzoek gebeurt om schildklierlijden en phenylketonurie en andere metabole afwijkingen op te sporen.</p> <p>Wanneer er preventief niets gedaan wordt, ontstaat er mentale retardatie. Er wordt steeds preventief onderzoek gedaan om preventief te kunnen behandelen.</p> <p>Het wordt opgespoord met de hielprik of de guthrietest vanaf de vijfde dag na de geboorte indien het kind volle 5 dagen borst –of flesvoeding heeft gekregen. Indien er parenteraal voedsel is toegediend, wacht men met de test tot het kind minstens 3 dagen melkvoeding heeft gekregen.</p> <p>Bij het toedienen van antibiotica interfereert de test.</p> <p>Deze test wordt systematisch bij alle kinderen gedaan. Bij afwijking worden ouders verwittigd.</p>
TPN	totale parenterale voeding : via de bloedbaan alle voeding in het lichaam toedient. Deze voeding zorgt voor de calorische behoeften, het nodige vocht, mineralen en vitaminen.
Zieke van Hirschsprung	<u>megacolon congenitum</u> aangeboren vergroting van de karteldarm (colon) t.g.v. aganglionose;

ORGANISATIE VAN DE AFDELING

Dagschema

Vroegdienst

06.30 uur	overdracht nacht naar vroegdienst
07.00 uur	flesjes verder geven
06.30 uur – 8uur	verzorging baby's : badje, mustellabad, ... + ev. Ab IV of IM geven of andere medicatie
9.00 u – 11.00 uur	voedingen baby's, mama's helpen bij de borstvoeding linnen en ander materiaal aanvullen
11.00 uur	flesjes voor 24 u klaarzetten
12.00 uur	idem 11.00 uur + linnen en vuilzak verwijderen
12.30 uur	Start 7 voedingen

Laatdienst

13.30 uur	overdracht vroeg naar laatdienst + overschakelen AB opl.
14.00 uur	ev flesjes verder toedienen, vooral de 6 voedingen , drinken na 14.00 u afhankelijk van de ochtendverzorging
16.00 u – 17.30 uur	7 voedingen
17.30 u – 19.00 uur	6 voedingen
19.00 u – 20.30 uur	7 voedingen + linnen en vuilbak verwijderen
Tussendoor : fiches schrijven voor de volgende dagen ev. linnen aanvullen ev. magazijn en medisch materiaal bestellen ev. apotheek (of 's nachts) boxjassen verversen (of 's nachts)	

Dagdienst

8u – 16.42u	Met 1 uur pauze
8uur	korte overdracht van vroegdienst, meewerken met vroegdienst en late dienst

Nachtdienst

20.45 u – 21.15 uur	overdracht laatdienst naar nachtdienst
22.00 u – 23.30 uur	eerst 6 voedingen, daarna 7 voedingen – volgens de baby's wakker worden
02.00 u – 04.00 uur	eerst 7 voedingen, daarna 6 voedingen – volgens de baby's wakker worden
05.45 u – 06.30 uur	de 7 voedingen volgens wakker worden
06.30 u – 06.45 uur	overdracht nachtdienst naar vroegdienst
Tussendoor (indien tijd) : boxjassen vervangen nacht van donderdag op vrijdag meten L en SO ev. apotheek	

Diensturen verpleegkundige

V: 06u30 tot 14u12

D: 8u tot 16u42 (60' pauze tussen 12u & 14u)

L: 13u30 tot 21u12 (geen pauze)

N: 20u45 tot 06u45 (geen pauze)

Diensturen studenten

Tijdens de stage volgen de studenten de uren van de afdeling. Dit betekent dat ze per shift 7u42 stage lopen.

Laat dagelijks je urenlijst aftekenen door de verantwoordelijke.

Als je naar de introductie komt de eerste stagedag, breng ook je urenlijst mee en laat je deze door de begeleidingsverpleegkundige aftekenen

Afdelingsgebonden tips

- ☒ Nooit medicatie klaarmaken of toedienen zonder toestemming + begeleiding van een verpleegkundige of vroedvrouw:
- ☒ Infuus overschakelen altijd onder begeleiding van een personeelslid van neo
- ☒ Indien je info geeft aan de ouders zeker zijn dat dit de juiste info is, indien je niet zeker bent EERST aan een verpleegkundige of vroedvrouw van neo vragen. Anders geeft dit verwarring voor de ouders !

Zelf initiatief nemen en vragen om bepaalde verpleegkundige handelingen te doen of te zien. Bij de overdracht kan je horen wat er zoal zal gebeuren!

De ouders zoveel mogelijk betrekken bij de verzorging, zodat ze het gevoel hebben nodig te zijn voor hun kind (gevoelens van jaloezie en schuld zijn heel normaal en kunnen zo een beetje worden opgevangen). Daarom ook : Als de ouders in de buurt zijn is het belangrijk dat zij hun kind knuffelen, hou je zelf op afstand!

Infosessie voor zwangere vrouwen

Op regelmatige basis gaan infosessies voor zwanger door in AZ St.-Lucas.

Deze sessies worden door vroedvrouwen van AZ St.-Lucas gegeven.

De studenten kunnen deze infosessies meevolgen, hiervoor gelden de volgende afspraken :

- Infosessie voeding: verplicht voor alle studenten vroedkunde tijdens de stage op materniteit 1 & 2.
- Infosessie arbeid en bevalling: vrijblijvend maar aan te raden (indien er tijdens de shift niemand binnen is om te bevallen)
- Meer info rond deze sessies kan via uw mentor of dienstverantwoordelijke van de afdeling verkrijgen.

Kompaz

Op deze afdeling in AZ Sint-Lucas werkt men met het elektronisch verpleegkundig dossier Kompaz.

Wij wensen je een zeer aangename en leerrijke stage!

Werkpostfiche – risicoanalyse van de afdeling

	Vzw AZ Sint-Lucas Sint-Lucas Groenebriel 1 9000 Gent Tel. 09/224 61 11 Fax 09/224 61 10 info@azstlucas.be
---	---

WERKPOSTFICHE STAGIAIRS
in uitvoering van het KB van 21/09/04 betreffende de bescherming van stagiairs

Onderneming : AZ Sint-Lucas
 Werkposten : Verpleegafdeling Typefunctie : Verpleegkundige
 Opleiding : Bachelor in verpleegkunde / HBO5 verpleegkunde

LUIK A

Beschrijving van de werkzaamheden :

- Waar : Verpleegafdeling
- Welke machine, transportmiddel, producten :
- Taken : Verpleegkundige taken

Resultaat risico-evaluatie⁽¹⁾ :

- Risico's : *Risico biologische agentia groep 2 : TBC + bloeioverdraagbare infectieziekten, dragen van lasten, contact met voeding*
- Genomen preventiemaatregelen : *Vaccinaties, standaardvoorzorgsmaatregelen*
- Specifieke instructies, opleiding : *standaardvoorzorgsmaatregelen beheersen, hef- en tiltechnieken*

LUIK B

<p>Risico's en hinder⁽²⁾</p> <p>☐ val ☐ op de begane grond ☐ van hoger gelegen vlak</p> <p>☒ prikwonden/snijwonden ☐ lawaai ☐ verbrijzelingen ☐ trillingen ☐ rondvliegende scherven ☐ warmte ☐ brandwonden ☐ koude ☐ elektrische risico's ☐ vochtigheid</p> <p>☐ val van voorwerpen ☐ chemische hinder ☐ geïsoleerd werk ☐ spatten ☐ andere ☐ stof ☐ gassen, dampen</p>	<p>Verplicht medisch toezicht⁽³⁾</p> <p>☒ risico beroepsziekten : ☒ fysisch..... ☐ chemisch..... ☒ biologisch..... ☐ longaandoening..... ☐ huidaandoening.....</p> <p>☐ veiligheidsfunctie? :</p> <p>☒ contact met voedingswaren ☐ gebruik van beeldschermen⁽⁴⁾ ☒ manueel hanteren van lasten (met gevaar voor rugletsel) ☒ inentingen/test : ☐ tetanus ☒ tuberculoses ☒ hepatitis B ☐ andere :</p> <p>☐ ioniserende stralingen ☒ noodzakelijke maatregelen bij zwangerschap en borstvoeding. Conform risicolijst AZSL aard v/h gericht onderzoek..... Periodiciteit 1 x geldig voor de volledige opleiding</p>
---	--

Welke werkkledij/persoonlijke beschermingsmiddelen worden gedragen ? (verantwoordelijkheid gebruiker)

☒ broekpak/schort/andere : broekpak of schort	☐ ademhalingsbescherming (type) :
☐ veiligheidsschoenen (type) :	☐ oorkap/oorpropjes (type) :
☒ handschoenen (type) : PVC of Latex	☐ helm/kapje (type) :
☒ bril/scherm (type) : bij risico op bloedspatten	☐ andere :

Voor de onderneming : naam en handtekening

Ondergetekende werd geïnformeerd over de in te nemen werkpost.

Datum :

Datum :

⁽¹⁾ indien het een arbeidspost zonder specifieke gezondheids-en veiligheidsrisico's betreft, dient de tabel "Risico's en hinder" niet ongevoerd te worden
⁽²⁾ geeft de specifieke kenmerken van de arbeidspostanalyse
⁽³⁾ aard van de blootstelling zoals voorzien in de inventaris opgemaakt in uitvoering van ARAB art.124 & 1b en meegedeeld aan de arbeidsgeneesheer
⁽⁴⁾ gebruik van beeldschermen gedurende een aanzienlijke deel van de normale werktijd (bijvoorbeeld dan 4 uur) in functie van wat bij de gebruiker geldt
⁽⁵⁾ algemene opmerking : de werkpostfiche is vooraf ter advies voorgelegd aan de diensten van preventie en bescherming op het werk en het comité